



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 29 dhjetor 2016
Nr. ref.:RK1027/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI84/15

Parashtrues

Selman Mustafa

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. 3 /2015, të 28 prillit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Selman Mustafa nga Vushtrria (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga Nexhat Beqiri, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme Rev. 3/2015, të 23 marsit 2015, me të cilin ishte refuzuar revizioni i tij kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit në Prishtinë, Ac. nr. 4895/2012, të 1 tetorit 2014.
3. Vendimi i kontestuar i Gjykatës Supreme i ishte dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 23 maj 2015.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Rev. 3/2015, i cili sipas parashtruesit të kërkesës *“është në kundërshtim me Konventën Ndërkombëtare për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, si dhe në Protokollin e saj, me të cilin rregullohet e drejta e punës së qytetarit”*.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 22 [Procedimi i kërkesës] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 19 qershor 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 29 qershor 2015, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin GJR. KI84/15, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetarja, me Vendimin KSH. KI84/15, caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 23 shtator 2015, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 14 mars 2016, parashtruesi i kërkesës iu përgjigj një numri të madh të pyetjeve të gjyqtarit raportues.
10. Më 14 shtator 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës, në përbërje të plotë, që ta deklarojë kërkesën të papranueshme, si qartazi të pabazuar.

Përmbledhja e fakteve

11. Në fillim të vitit shkollor 2008/2009, parashtruesi i kërkesës nënshkroi kontratën për të dhënë mësim në Gjimnazin “Eqrem Çabej” në Vushtrri, nga 1 shtatori 2008 deri më 31 gusht 2009.
12. Me Vendimin 10 nr. 467, të 21 tetorit 2008, drejtori i Drejtorisë për Arsim dhe Kulturë të Komunës së Vushtrrisë (në tekstin e mëtejme: Drejtori), në pajtim me nenin 35.1 (a) të Udhëzimit Administrativ nr. 2003/2, për zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut 2001/36 për Shërbimin Civil të Kosovës, e njoftoi parashtruesin se kontrata e tij e punës do të ndërpritet, për arsye se ky i fundit do të përfundojë punësimin e tij në shërbimin civil në ditën e arritjes së moshës 65 vjeçare, që është, 28 tetori 2008.
13. Për këtë qëllim, Drejtori e ka hequr datën e skadimit të kontratës (31 gusht 2009) dhe me laps e kishte ndryshuar atë në 28 tetor 2008.
14. Më 13 nëntor 2008, parashtruesi i kërkesës shkoi në Stacionin Policor në Vushtrri për të raportuar një rast të “falsifikimit të dokumenteve”.
15. Kundër Vendimit të Drejtorit, parashtruesi u ankua në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës (në tekstin e mëtejme: KPM), duke pretenduar se, në pajtim me Udhëzimin Administrativ nr. 18/2005 të 12 majit 2005 për ndryshimin e Udhëzimit Administrativ 345/2-1 të 2 marsit 2004 për pensionimin e mësimdhënësve (në tekstin e mëtejme: Udhëzimi Administrativ nr. 18/2005) të Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, Drejtori u ka mundësuar të gjithë mësimdhënësve të tjerë që ta përfundojnë vitin shkollor, edhe pse ata kishin arritur moshën 65 vjeçare, por atij ia kishte mohuar këtë të drejtë.
16. Me Vendimin nr. 333 të 18 shkurtit 2009, KPM-ja e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës.
17. Më 23 mars 2009, parashtruesi i kërkesës parashtrroi padi administrative në Gjykatën Supreme, duke kërkuar që ajo ta anulojë Vendimin nr. 333 të KPM-së, për arsye se KPM-ja nuk kishte dhënë asnjë arsye për refuzimin e kërkesës së parashtruesit dhe nuk kishte shpjeguar nëse Udhëzimi Administrativ nr. 18/2005, i 12 majit 2005 ishte ende në fuqi.
18. Me Aktvendimin A. nr. 244/2009 të 24 korrikut 2009, Gjykata Supreme vendosi që, pasi që rasti në fjalë ka të bëjë me një kontest pune, jo Gjykata Supreme, por gjykatat komunale kishin juridiksion të nxjerrin vendimin. Si pasojë, Gjykata Supreme ia përcolli shkresat e lëndës Gjykatës Komunale në Vushtrri.
19. Më 17 dhjetor 2009, Gjykata Komunale në Vushtrri, me Aktgjykimin C. nr. 247/2009, e aprovoi padinë e parashtruesit të kërkesës në tërësi dhe e anuloi Vendimin nr. 333 të KPM-së, të 18 shkurtit 2009.
20. Gjykata Komunale arsyetoi se “[...] pasi e paditura [Komuna e Vushtrrisë] brenda afatit të përcaktuar me këtë ligj nuk u përgjigj në padi, Gjykata Komunale e ka aprovuar padinë”.

21. Më 10 janar 2010, Komuna e Vushtrrisë parashtrroi ankesë në Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë, ndërsa parashtruesi i kërkesës nuk parashtrroi përgjigje në ankesë brenda afatit ligjor.
22. Me Aktgjykimin Ac. nr. 7/11, të 27 qershorit 2011, Gjykata e Qarkut në Mitrovicë anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Vushtrri dhe e ktheu rastin në Gjykatën Komunale për rigjykim.
23. Në Aktgjykimin e saj, Gjykata e Qarkut arsyetoi se Gjykata Komunale në Vushtrri “[...] është dashur të caktoi shqyrtimin kryesor dhe të ju mundësoi palëve procedurale që çështja e tyre të shqyrtohet në mënyrë të drejtë për drejtë publikisht dhe duke zbatuar parimin e kundërshtimit, me marrjen e provave”.
24. Më 21 dhjetor 2011, Stacioni i Policisë në Vushtrri i dërgoi letër Kryetarit të Komunës në Vushtrri, duke theksuar që, më 13 nëntor 2008, parashtruesi i kërkesës [...] ka ardhur në Stacionin Policor në Vushtrri dhe ka dashur të raportoj rastin Falsifikim i Dokumentit.” Në letër, më tej, thuhet se “pas konsultimit me Prokurorin Publik Komunal Policia është udhëzuar se nuk ka rast për t’u hetuar dhe se nuk ka vepër penale”.
25. Më 31 janar 2012, Gjykata Komunale në Vushtrri, me Aktgjykimin C. nr. 148/2011, aprovoi pjesërisht kërkesën e parashtruesit dhe urdhëroi Komunën e Vushtrrisë që t’i paguajë parashtruesit dy paga si çmim jubilar si dhe dy paga mesatare për pensionimin e parashtruesit të kërkesës. Sipas mendimit të Gjykatës Komunale, këto paga duhet t’i jepen parashtruesit të kërkesës, *inter alia*, në bazë të neneve 43 dhe 44 të Kontratës së Përgjithshme Kolektive, e cila ishte në fuqi që nga 1 janari 2005.
26. Gjykata Komunale e hodhi poshtë pjesën e mbetur të padisë me të cilën parashtruesi i kërkesës ka kërkuar që Komuna duhet t’i paguajë atij të ardhurat personale, duke filluar nga 1 nëntori 2008 deri më 31 gusht 2012.
27. Sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës se Udhëzimi Administrativ nr. 18/2005 i 12 majit 2005, nuk ishte aplikuar në rastin e tij, Gjykata Komunale konstatoi se Udhëzimi Administrativ është një akt më i ulët se ligji i cili ka paraparë që koha e daljes në pension ishte mosha 65 vjeçare për nëpunësit civilë dhe që, në kohën e daljes në pension të parashtruesit të kërkesës, ishte i aplikueshëm ligji sipas të cilit mësimdhënësit e kishin statusin e nëpunësit civil.
28. Edhe parashtruesi i kërkesës edhe Komuna e Vushtrrisë parashtruan ankesë në Gjykatën e Apelit, e cila me Aktgjykimin AC. nr. 4895/2012, të 1 tetorit 2014, e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe e aprovoi ankesën e Komunës së Vushtrrisë.
29. Gjykata e Apelit konstatoi se parashtruesi i kërkesës kishte fituar të drejtën e pensionit të pleqërisë më 28 tetor 2008, në kohën kur Rregullorja e UNMIK-ut nr. 2001/35 ishte e aplikueshme për pensionet në Kosovë, ndërsa pagesa e rrogave për dalje në pension nuk ishte paraparë me asnjë nen.

30. Përveç kësaj, Gjykata e Apelit vlerësoi se Kontrata e Përgjithshme Kolektive, e cila është aplikuar në Kosovë që nga 1 nëntori 2005, nuk ishte aplikuar asnjëherë për nëpunësit civilë, siç është parashtruesi i kërkesës, i cili ishte mësimdhënës.
31. Më 1 tetor 2014, parashtruesi parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme, duke pretenduar, *inter alia*, se nëse Gjykata e Apelit do të kishte zbatuar të drejtën materiale drejtë dhe në mënyrë të plotë, nuk do të kishte nxjerrë një aktgjykim të tillë.
32. Parashtruesi i kërkesës, më tej, konstatoi se në bazë të Udhëzimit Administrativ nr. 18/2005 i cili kishte qenë në fuqi në momentin e ndërprerjes së marrëdhënies së tij të punës, duhej që të arrihej përfundimi se është shkelur Udhëzimi Administrativ.
33. Prandaj, ai kërkoi, që “*Gjykata Supreme ta shqyrtojë Aktgjykimin sipas detyrës zyrtare, edhe në disa pjesë ku nuk ishte kontestuar nga ky revizion.*”
34. Më 23 mars 2015, me Aktgjykimin Rev. 3/2015, Gjykata Supreme e refuzoi kërkesën e parashtruesit si të pabazuar, duke arsyetuar, *inter alia*, se Marrëveshja Kolektive kishte hyrë në fuqi më 1 janar 2005 dhe ishte e aplikueshme deri më 1 janar 2008, ndërsa parashtruesi i kërkesës ishte pensionuar më 28 tetor 2008. Për këtë arsye, në kohën e daljes në pension të parashtruesit të kërkesës, Marrëveshja Kolektive nuk ishte më e zbatueshme.
35. Gjykata Supreme, me tej, konstatoi se gjykata e shkallës së dytë duke refuzuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës, kishte zbatuar drejtë të drejtën materiale.
36. Gjykata Supreme konstatoi se parashtruesi nuk kishte të drejtë për kompensimin e dëmit të zakonshëm dhe fitimin e humbur në pajtim me nenin 189 (1) të Ligjit për Marrëdhëniet Detyrimore, sepse pas përfundimit të marrëdhënies së tij të punës, për shkak të pensionimit të tij më 28 tetor 2008, ai më nuk kishte punuar dhe, për këtë arsye, nuk kishte të drejtë në kompensim për dëmin apo fitimin e humbur.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

37. Parashtruesi i kërkesës pretendon se në fillim të vitit shkollor 2008/2009, ai kishte nënshkruar kontratë si mësimdhënës me datën e fillimit të saj më 1 shtator 2008 dhe datën e skadimit më 31 gusht 2009.
38. Sipas parashtruesit të kërkesës, më 30 tetor 2008, pas fillimit të vitit shkollor iu dorëzua një vendim për dalje në pension dhe kontrata e tij e punës ishte ndërprerë, ku Drejtori i Arsimit kishte fshirë datën fillestare të skadimit [31 gusht 2009] dhe e kishte zëvendësuar me një datë tjetër [28 tetor 2008].
39. Si rezultat i kësaj, parashtruesi e denoncoi rastin në polici dhe filloi një procedurë administrative e pasuar me një procedurë në gjykatat e rregullta.

40. Sa i përket pretendimeve të tij në gjykatat e rregullta, parashtruesi i kërkesës pretendon se, në momentin e shkëputjes së kontratës së tij të punës [më 28 tetor 2008], ishte në fuqi Udhëzimi Administrativ 18/2005 i Ministrisë së Arsimit, të 12 majit 2005, në të cilin në nenin 1, para. 1.1 parashihet: *“Moshë mandatore e pensionimit është gjashtëdhjetë e pesë (65) vjet”* dhe në para. 2 1.2: *“Për mësimdhënësit të cilët plotësojnë kushtet për pension, pas fillimit të vitit akademik përkatësisht shkollor, nuk zbatohen dispozitat ligjore të nenit 1.”* *“1 në momentin e mbushjes gjashtëdhjetë e pesë vjet (65) por u vazhdohet kontrata e punës deri në fund të vitit akademik përkatësisht shkollor.”*
41. Sipas mendimit të parashtruesit të kërkesës *“[...] gjykatat kanë shkelur Udhëzimin Administrativ Nr. 18/2005 [...] i cili parasheh mënyrën e pensionimit të punëdhënësve”*.
42. Parashtruesi i kërkesës pretendon më tej se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme *“është në kundërshtim me Konventën Ndërkombëtare për mbrojtjen e lirive dhe të drejtave të njeriut ku në protokollet e saj rregullon të drejtën e punës së qytetarit e që është një nga të drejtat fundamentale të njeriut; për më tepër kjo Konventë është drejtpërdrejt e zbatueshme me Kushtetutën e Republikës së Kosovës”*.
43. Parashtruesi i kërkesës, gjithashtu, pretendon se *“Gjykata Supreme e zbatoi të drejtën materiale në mënyrë të gabuar, sepse nuk ishte kërkesë e jona kompensimi i dëmit dhe fitimi i humbur”*.

Pranueshmëria e kërkesës

44. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
45. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:
- “7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
46. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:
- “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”*.
47. Përveç kësaj, Gjykata rikujton rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili përcakton:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse: (d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar”*.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se: [...] (b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

48. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të “Konventës Ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut ku e drejta në punë garantohet sipas kësaj konvente e që kjo konventë është drejtpërdrejt e paraparë në Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe në rastin konkret kemi shkelje të Kushtetutës së Kosovës dhe Konventës së lartcekur”.
49. Përveç kësaj, sipas mendimit të parashtruesit të kërkesës, Aktgjykimi Rev. 3/2015 i Gjykatës Supreme, të 23 marsit 2015, në lidhje me Aktvendimin P. nr. 42/2013 të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, i 26 gushtit 2014, dhe Aktvendimin PAKR. nr. 463/2014 të Gjykatës së Apelit të 6 nëntorit 2014, gjithashtu kanë shkelur të drejtën e tij të punës.
50. Megjithatë, lidhur me këto pretendime, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit (ligjshmërisë) që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta apo autoritetet publike, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë).
51. Prandaj, Gjykata nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet e marra nga gjykatat e rregullta apo autoritetet tjera publike, pasi që roli i tyre është, kur është e zbatueshme, të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
52. Gjykata Kushtetuese mundet vetëm të shqyrtojë nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në atë mënyrë që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (shih, *inter alia*, rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, të 10 korrikut 1991).
53. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se, në të gjitha procedurat, parashtruesi ishte ndihmuar nga një avokat dhe se gjykatat kishin shikuar me kujdes argumentet dhe kishin arsyetuar tërësisht vendimet e tyre.
54. Në këto rrethana, Gjykata Kushtetuese konsideron se procedurat në Gjykatën e Qarkut, Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Supreme kanë qenë të drejta dhe të kryera mirë (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009) dhe se parashtruesi nuk ka specifikuar se si janë shkelur “dispozitat ligjore të brendshme dhe ndërkombëtare” të përmendura prej tij, siç kërkohet me nenin 113.7 të Kushtetutës dhe nenin 48 të Ligjit.

55. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur pretendimin e tij dhe as nuk ka dorëzuar asnjë provë se Gjykata Supreme e ka shkelur të drejtën e tij të punës.
56. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës nuk ka saktësuar se si ishte shkelur Kushtetuta, siç kërkohet me nenin 113.7 të Kushtetutës dhe nenin 48 të Ligjit.
57. Prandaj, Gjykata konkludon se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, dhe e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me rregullat 36 1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 14 shtator 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

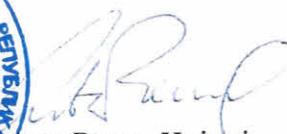
Gjyqtari raportues



Ivan Čukalović



Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese



Arta Rama-Hajrizi